

BİL-142 Bilgisayar Programlama II (C/C++)

Hazırlayan: M.Ali Akcayol
Gazi Üniversitesi
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Giriş

- Pointer'lar hem pass-by-value hemde pass-by-reference şeklinde kullanılabilir.
- Pointer'lar boyutu dinamik olarak büyüüp küçülebilen yapılar (bağlı listeler, kuyruklar, yığınlar ve ağaçlar) oluşturmak için kullanılabilir.

3

Konular

- Giriş
- **Pointer Değişken Tanımı**
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Pointer Değişken Tanımı

- Pointer değişkenler değer yerine hafıza adreslerini tutar.
- Bir değişken bir değeri doğrudan gösterir, pointer bir değeri dolaylı olarak gösterir.
- Pointer tanımlarken değişken adının önüne * konulur.

```
int *countPtr, count;
```

```
double *xPtr, *yPtr;
```

- Bir pointer tanımlandığında 0, NULL veya bir adresle başlatılabilir.
- NULL <iostream> başlık dosyasında tanımlıdır.

5

Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- **Pointer Operatörleri**
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Pointer Operatörleri

- Adres operatörü (&) bir değişkenin adresini döndürür.

```
int y = 5;
int *yPtr;
```

```
yPtr = &y;
```


	Adres	yPtr		y	Adres
	500000	600000	→	5	600000

&yPtr = 500000

***yPtr = 5 &y = 600000**
y = 5 yPtr = 600000

- *&yPtr** (600000 - pointer adresinin gösterdiği) ile **&*yPtr** (600000 - pointer'ın gösterdiğinin adresi) aynı değeri döndürür.

7

Pointer Operatörleri

- Örnek

```
1 #include <iostream>
2 using std::cout;
3 using std::endl;
4
5 int y = 5;
6 int *yPtr;
7
8
9 int main()
10 {
11     yPtr = &y;
12
13     cout << "y = " << y << endl;
14     cout << "&y = " << &y << endl;
15     cout << "yPtr = " << yPtr << endl;
16     cout << "*yPtr = " << *yPtr << endl;
17     cout << "&yPtr = " << &yPtr << endl;
18     cout << "&*yPtr = " << &*yPtr << endl;
19     cout << "**&yPtr = " << *&yPtr << endl;
20
21     system("PAUSE");
22     return 0;
23 }
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documente
y = 5
&y = 00419004
yPtr = 00419004
*yPtr = 5
&yPtr = 00419150
&*yPtr = 00419004
*&yPtr = 00419004
Press any key to continue . . . _
```

8

Pointer Operatörleri

Örnek

```
1 // Fig. 8.4: fig08_04.cpp
2 // Using the & and * operators.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     int a; // a is an integer
10    int *aPtr; // aPtr is an int * -- pointer to an integer
11
12    a = 7; // assigned 7 to a
13    aPtr = &a; // assign the address of a to aPtr
14
15    cout << "The address of a is " << &a
16         << "\nThe value of aPtr is " << aPtr;
17    cout << "\n\nThe value of a is " << a
18         << "\nThe value of *aPtr is " << *aPtr;
19    cout << "\n\nShowing that * and & are inverses of "
20         << "each other.\n&*aPtr = " << &*aPtr
21         << "\n*&aPtr = " << *&aPtr << endl;
22    system("PAUSE");
23    return 0; // indicates successful termination
24 } // end main
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio
The address of a is 0012FF60
The value of aPtr is 0012FF60
The value of a is 7
The value of *aPtr is 7
Showing that * and & are inverses of each other.
&*aPtr = 0012FF60
*&aPtr = 0012FF60
Press any key to continue . . . _
```

9

Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- **Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme**
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

- C++ ile fonksiyonlara 3 farklı yolla parametre gönderilebilir.
 - Pass-by-value
 - Pass-by-reference
 - Pass-by-reference with pointer
- Pass-by-value ile bir değişken fonksiyona gönderilir ve fonksiyondan değer geri döndürülmez.
- Pass-by-reference ile bir değişkenin adresi (&) operatörü ile gönderilir ve fonksiyonda doğrudan değişkenin adresindeki değer değiştirilir.
- Pass-by-reference with pointer ile bir değişkenin adresi (*) operatörü ile gönderilir.

11

Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

```
1 // Fig. 6.19: fig06_19.cpp
2 // Comparing pass-by-value and pass-by-reference with references.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int squareByValue( int ); // function prototype (value pass)
8
9 void squareByReference( int & ); // function prototype (reference pass)
10
11 int main()
12 {
13     int x = 2; // value to square using squareByValue
14     int z = 4; // value to square using squareByReference
15
16     // demonstrate squareByValue
17     cout << "x = " << x << " before squareByValue\n";
18     cout << "Value returned by squareByValue: "
19         << squareByValue( x ) << endl;
20     cout << "x = " << x << " after squareByValue\n" << endl;
21
22     // demonstrate squareByReference
23     cout << "z = " << z << " before squareByReference" << endl;
24
25     squareByReference( z );
26     cout << "z = " << z << " after squareByReference" << endl;
27     system("PAUSE");
28     return 0; // indicates successful termination
29 } // end main
30
```

12

Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

```
31 // squareByValue multiplies number by itself, stores the
32 // result in number and returns the new value of number
33 int squareByValue( int number )
34 {
35     return number *= number; // caller's argument not modified
36 } // end function squareByValue
37
38 // squareByReference multiplies numberRef by itself and stores the result
39 // in the variable to which numberRef refers in function main
40 void squareByReference( int &numberRef )
41 {
42     numberRef *= numberRef; // caller's argument modified
43 } // end function squareByReference
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio 2008\Pr
x = 2 before squareByValue
Value returned by squareByValue: 4
x = 2 after squareByValue

z = 4 before squareByReference
z = 16 after squareByReference
Press any key to continue . . .
```

13

Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

■ pass-by-value ile parametre gönderimi

```
1 // Fig. 8.6: fig08_06.cpp
2 // Cube a variable using pass-by-value.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int cubeByValue( int ); // prototype
8
9 int main()
10 {
11     int number = 5;
12
13     cout << "The original value of number is " << number;
14
15     number = cubeByValue( number ); // pass number by value to cubeByValue
16     cout << "\nThe new value of number is " << number << endl;
17     system("PAUSE");
18     return 0; // indicates successful termination
19 } // end main
20
21 // calculate and return cube of integer argument
22 int cubeByValue( int n )
23 {
24     return n * n * n; // cube local variable n and return result
25 } // end function cubeByValue
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents
The original value of number is 5
The new value of number is 125
Press any key to continue . . .
```

14

Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

■ pass-by-reference with pointer ile parametre gönderimi

```
1 // Fig. 8.7: fig08_07.cpp
2 // Cube a variable using pass-by-reference with a pointer argument.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 void cubeByReference( int * ); // prototype
8
9 int main()
10 {
11     int number = 5;
12     cout << "The original value of number is " << number;
13     cubeByReference( &number ); // pass number address to cubeByReference
14
15     cout << "\nThe new value of number is " << number << endl;
16     system("PAUSE");
17     return 0; // indicates successful termination
18 } // end main
19
20 // calculate cube of *nPtr; modifies variable number
21 void cubeByReference( int *nPtr )
22 {
23     *nPtr = *nPtr * *nPtr * *nPtr; // cube *nPtr
24 } // end function cubeByReference
25
26
27
```

```
int number = 5;
int *numberPtr;
numberPtr = &number;
cubeByReference( numberPtr );
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Document
The original value of number is 5
The new value of number is 125
Press any key to continue . . .
```

Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- **Pointer ile const Kullanımı**
- sizeof Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Pointer ile `const` Kullanımı

- Bir fonksiyon parametrelerini `const` olarak kullanmanın farklı yolları vardır.
- Pointer ile `const` kullanımı 4 farklı şekilde yapılabilir:
 - Nonconstant pointer to nonconstant data
 - Nonconstant pointer to constant data
 - Constant pointer to nonconstant data
 - Constant pointer to constant data

17

Pointer ile `const` Kullanımı

Nonconstant pointer to nonconstant data

- Nonconstant pointer to nonconstant data kullanımında `const` kullanılmaz.
- Nonconstant pointer değeri değiştirilebilir.
- Nonconstant data değeri değiştirilebilir.
- Bir karakter dizisinde dizi adı ilk elemanın pointer'ıdır.
- Dizi adını alan pointer değeri artırılarak sonraki elemanlara ulaşılabilir.

18

Pointer ile const Kullanımı

Nonconstant pointer to nonconstant data

```
1 // Fig. 8.10: fig08_10.cpp
2 // Converting lowercase letters to uppercase letters
3 // using a non-constant pointer to non-constant data.
4 #include <iostream>
5 using std::cout;
6 using std::endl;
7
8 #include <cctype> // prototypes for islower and toupper
9 using std::islower;
10 using std::toupper;
11
12 void convertToUpper( char * );
13
14 int main()
15 {
16     char phrase[] = "characters and $32.98";
17
18     cout << "The phrase before conversion is: " << phrase;
19     convertToUpper( phrase );
20     cout << "\nThe phrase after conversion is: " << phrase << endl;
21     system("PAUSE");
22     return 0; // indicates successful termination
23 } // end main
24
```

19

Pointer ile const Kullanımı

Nonconstant pointer to nonconstant data - devam

```
25 // convert string to uppercase letters
26 void convertToUpper( char *sPtr )
27 {
28     while ( *sPtr != '\0' ) // loop while current character is not '\0'
29     {
30         if ( islower( *sPtr ) ) // if character is lowercase,
31             *sPtr = toupper( *sPtr ); // convert to uppercase
32
33         sPtr++; // move sPtr to next character in string
34     } // end while
35 } // end function convertToUpper
36
```

→ Sonraki karaktere geçilir

```
C:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio 2008V
The phrase before conversion is: characters and $32.98
The phrase after conversion is: CHARACTERS AND $32.98
Press any key to continue . . . _
```

20

Pointer ile const Kullanımı

Nonconstant pointer to constant data

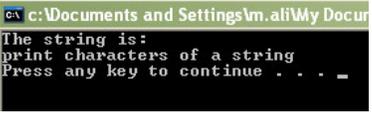
- Nonconstant pointer to constant data kullanımında const ile tanımlama yapılır.
- Nonconstant pointer değeri değiştirilebilir.
- Pointer data üzerinde değişiklik yapamaz.

21

Pointer ile const Kullanımı

Nonconstant pointer to constant data

```
1 // Fig. 8.11: fig08_11.cpp
2 // Printing a string one character at a time using
3 // a non-constant pointer to constant data.
4 #include <iostream>
5 using std::cout;
6 using std::endl;
7
8 void printCharacters( const char * ); // print using pointer to const data
9
10 int main()
11 {
12     const char phrase[] = "print characters of a string";
13
14     cout << "The string is:\n";
15     printCharacters( phrase ); // print characters in phrase
16     cout << endl;
17
18     system("PAUSE");
19     return 0; // indicates successful termination
20 } // end main
21
22 // sPtr can be modified, but it cannot modify the character to which
23 // it points, i.e., sPtr is a "read-only" pointer
24 void printCharacters( const char *sPtr )
25 {
26     for ( ; *sPtr != '\0'; sPtr++ ) // no initialization
27         cout << *sPtr; // display character without modification
28 }
```


c:\Documents and Settings\m.ali\My Docur
The string is:
print characters of a string
Press any key to continue . . . _

22

Pointer ile const Kullanımı

Nonconstant pointer to constant data – devam

- **const** pointer'la gösterilen değer değiştirilemez.

```
1 // Fig. 8.12: fig08_12.cpp
2 // Attempting to modify data through a
3 // non-constant pointer to constant data.
4
5 void f( const int * ); // prototype
6
7 int main()
8 {
9     int y;
10
11     f( &y ); // f attempts illegal modification
12
13     system("PAUSE");
14     return 0; // indicates successful termination
15 } // end main
16
17 // xPtr cannot modify the value of constant variable to which it points
18 void f( const int *xPtr )
19 {
20     *xPtr = 100; // error: cannot modify a const object
21 } // end function f
```

23

Pointer ile const Kullanımı

Constant pointer to nonconstant data

- Constant pointer to nonconstant data kullanımında pointer sabit bir adresi gösterir.
- Constant pointer ile gösterilen adres içeriği değiştirilebilir.
- Constant pointer tanımlanırken initalize edilmelidir.

24

Pointer ile const Kullanımı

Constant pointer to nonconstant data

```
1 // Fig. 8.13: fig08_13.cpp
2 // Attempting to modify a constant pointer to non-constant data.
3
4 int main()
5 {
6     int x, y;
7
8     // ptr is a constant pointer to an integer that can
9     // be modified through ptr, but ptr always points to the
10    // same memory location.
11
12    int * const ptr = &x; // const pointer must be initialized
13
14    *ptr = 7; // allowed: *ptr is not const
15    ptr = &y; // error: ptr is const; cannot assign to it a new address
16
17    system("PAUSE");
18    return 0; // indicates successful termination
19 }
```

```
error C3892: 'ptr' : you cannot assign to a variable that is const
```

25

Pointer ile const Kullanımı

Constant pointer to constant data

- Constant pointer to constant data kullanımında pointer sabit bir adresi gösterir ve adresin içeriğide değiştirilemez.
- Constant pointer tanımlanırken initilaze edilmelidir.

26

Pointer ile const Kullanımı

Constant pointer to constant data

```
1 // Fig. 8.14: fig08_14.cpp
2 // Attempting to modify a constant pointer to constant data.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     int x = 5, y;
10
11     // ptr is a constant pointer to a constant integer.
12     // ptr always points to the same location; the integer
13     // at that location cannot be modified.
14
15     const int *const ptr = &x;
16
17     cout << *ptr << endl;
18
19     *ptr = 7; // error: *ptr is const; cannot assign new value
20     ptr = &y; // error: ptr is const; cannot assign new address
21
22     system("PAUSE");
23     return 0; // indicates successful termination
24 }
```

27

Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile **const** Kullanımı
- **sizeof** Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

sizeof Operatörleri

- **sizeof** operatörü bir dizinin toplam boyutunu byte olarak verir.
- **sizeof(array)** ifadesi array dizisinin hafızadaki toplam boyutunu byte olarak verir.

```
double realArray[22];

sizeof realArray / sizeof (double); // eleman sayısını verir
```

29

sizeof Operatörleri

```
1 // Fig. 8.16: fig08_16.cpp
2 // Sizeof operator when used on an array name
3 // returns the number of bytes in the array.
4 #include <iostream>
5 using std::cout;
6 using std::endl;
7
8 size_t getSize( double * ); // prototype
9
10 int main()
11 {
12     double array[ 20 ]; // 20 doubles; occupies 160 bytes on our system
13
14     cout << "The number of bytes in the array is " << sizeof( array );
15
16     cout << "\nThe number of bytes returned by getSize is "
17         << getSize( array ) << endl;
18
19     system("PAUSE");
20     return 0; // indicates successful termination
21 } // end main
22
23 // return size of ptr
24 size_t getSize( double *ptr )
25 {
26     return sizeof( ptr );
27 } // end function getSize
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Stu
The number of bytes in the array is 160
The number of bytes returned by getSize is 4
Press any key to continue . . .
```

30

sizeof Operatörleri

- Örnek: Temel türler, dizi ve pointer boyutunun belirlenmesi.

```
1 // Fig. 8.17: fig08_17.cpp
2 // Demonstrating the sizeof operator.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     char c; // variable of type char
10    short s; // variable of type short
11    int i; // variable of type int
12    long l; // variable of type long
13    float f; // variable of type float
14    double d; // variable of type double
15    long double ld; // variable of type long double
16    int array[ 20 ]; // array of int
17    int *ptr = array; // variable of type int *
18
```

31

sizeof Operatörleri

- Örnek: Temel türler, dizi ve pointer boyutunun belirlenmesi.

```
19     cout << "sizeof c = " << sizeof c
20         << "\tsizeof(char) = " << sizeof( char )
21         << "\nsizeof s = " << sizeof s
22         << "\tsizeof(short) = " << sizeof( short )
23         << "\nsizeof i = " << sizeof i
24         << "\tsizeof(int) = " << sizeof( int )
25         << "\nsizeof l = " << sizeof l
26         << "\tsizeof(long) = " << sizeof( long )
27         << "\nsizeof f = " << sizeof f
28         << "\tsizeof(float) = " << sizeof( float )
29         << "\nsizeof d = " << sizeof d
30         << "\tsizeof(double) = " << sizeof( double )
31         << "\nsizeof ld = " << sizeof ld
32         << "\tsizeof(long double) = " << sizeof( long double )
33         << "\nsizeof array = " << sizeof array
34         << "\nsizeof ptr = " << sizeof ptr << endl;
35
36     system("PAUSE");
37     return 0; // indicates successful termination
38 }
```

32

sizeof Operatörleri

- Örnek: Temel türler, dizi ve pointer boyutunun belirlenmesi.

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\W
sizeof c = 1      sizeof(char) = 1
sizeof s = 2     sizeof(short) = 2
sizeof i = 4     sizeof(int) = 4
sizeof l = 4     sizeof(long) = 4
sizeof f = 4     sizeof(float) = 4
sizeof d = 8     sizeof(double) = 8
sizeof ld = 8   sizeof(long double) = 8
sizeof array = 80
sizeof ptr = 4
Press any key to continue . . .
```

33

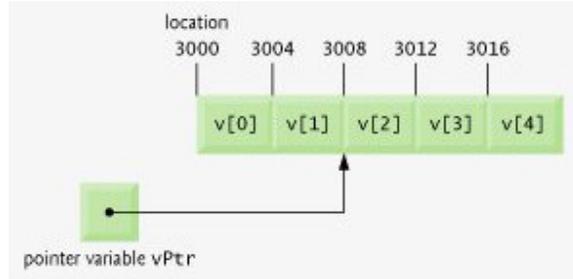
Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- **Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği**
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği

- Pointer'lar birçok aritmetik işlem yapılabilir (++ , --).

```
int *vPtr = v;  
int *vPtr = &v[ 0 ];  
vPtr += 2;  
vPtr -= 4;  
++vPtr;  
vPtr++;
```


vPtr += 2; den sonraki durum

35

Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile **const** Kullanımı
- **sizeof** Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- **Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki**
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

- Bir dizi adı const pointer olarak düşünülebilir.
- Aşağıda 5 elemanlı dizi ve integer pointer tanımlanmıştır.

```
int b[ 5 ];  
int *bPtr;
```
- Dizinin adı ilk elemanı gösteren const pointer'dır.

```
bPtr = b;
```
- İlk elemanın adresini alarak yapılan aşağıdaki ifadeyle aynıdır.

```
bPtr = &b[ 0 ];
```
- Dizinin 4. elemanı aşağıdaki gibi gösterilebilir.

```
*(bPtr + 3)
```
- Dizinin 4. elemanı aşağıdaki gibi de gösterilebilir.

```
&b[ 3 ]
```

37

Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

- Dizinin 4. elemanı dizi adıyla da gösterilebilir.

```
*(b + 3)
```
- Pointer'larda dizilerde olduğu gibi alt indis kullanabilir.

```
bPtr[ 1 ]
```
- Dizi adı const pointer olduğu için aşağıdaki deyim hatalıdır.

```
b += 3
```

38

Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
1 // Fig. 8.20: fig08_20.cpp
2 // Using subscripting and pointer notations with arrays.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     int b[] = { 10, 20, 30, 40 }; // create 4-element array b
10    int *bPtr = b; // set bPtr to point to array b
11
12    // output array b using array subscript notation
13    cout << "Array b printed with:\n\nArray subscript notation\n";
14
15    for ( int i = 0; i < 4; i++ )
16        cout << "b[" << i << "] = " << b[ i ] << '\n';
17
18    // output array b using the array name and pointer/offset notation
19    cout << "\nPointer/offset notation where "
20         << "the pointer is the array name\n";
21
```

39

Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
22     for ( int offset1 = 0; offset1 < 4; offset1++ )
23         cout << "(b + " << offset1 << ") = " << *( b + offset1 ) << '\n';
24
25    // output array b using bPtr and array subscript notation
26    cout << "\nPointer subscript notation\n";
27
28    for ( int j = 0; j < 4; j++ )
29        cout << "bPtr[" << j << "] = " << bPtr[ j ] << '\n';
30
31    cout << "\nPointer/offset notation\n";
32
33    // output array b using bPtr and pointer/offset notation
34    for ( int offset2 = 0; offset2 < 4; offset2++ )
35        cout << "(bPtr + " << offset2 << ") = "
36            << *( bPtr + offset2 ) << '\n';
37
38    system("PAUSE");
39    return 0; // indicates successful termination
40 } // end main
```

40

Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio 2008\Projects\
Array subscript notation
b[0] = 10
b[1] = 20
b[2] = 30
b[3] = 40

Pointer/offset notation where the pointer is the array name
*(b + 0) = 10
*(b + 1) = 20
*(b + 2) = 30
*(b + 3) = 40

Pointer subscript notation
bPtr[0] = 10
bPtr[1] = 20
bPtr[2] = 30
bPtr[3] = 40

Pointer/offset notation
*(bPtr + 0) = 10
*(bPtr + 1) = 20
*(bPtr + 2) = 30
*(bPtr + 3) = 40
Press any key to continue . . .
```

41

Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
1 // Fig. 8.21: fig08_21.cpp
2 // Copying a string using array notation and pointer notation.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 void copy1( char *, const char * ); // prototype
8 void copy2( char *, const char * ); // prototype
9
10 int main()
11 {
12     char string1[ 10 ];
13     char *string2 = "Hello";
14     char string3[ 10 ];
15     char string4[] = "Good Bye";
16
17     copy1( string1, string2 ); // copy string2 into string1
18     cout << "string1 = " << string1 << endl;
19
20     copy2( string3, string4 ); // copy string4 into string3
21     cout << "string3 = " << string3 << endl;
22
23     system("PAUSE");
24     return 0; // indicates successful termination
25 } // end main
26
```

42

Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
27 // copy s2 to s1 using array notation
28 void copy1( char * s1, const char * s2 )
29 {
30     // copying occurs in the for header
31     for ( int i = 0; ( s1[ i ] = s2[ i ] ) != '\0'; i++ )
32         ; // do nothing in body
33 } // end function copy1
34
35 // copy s2 to s1 using pointer notation
36 void copy2( char *s1, const char *s2 )
37 {
38     // copying occurs in the for header
39     for ( ; ( *s1 = *s2 ) != '\0'; s1++, s2++ )
40         ; // do nothing in body
41 } // end function copy2
```

```
C:\Documents and Settings\m.ali\My Document
string1 = Hello
string3 = Good Bye
Press any key to continue . . . _
```

43

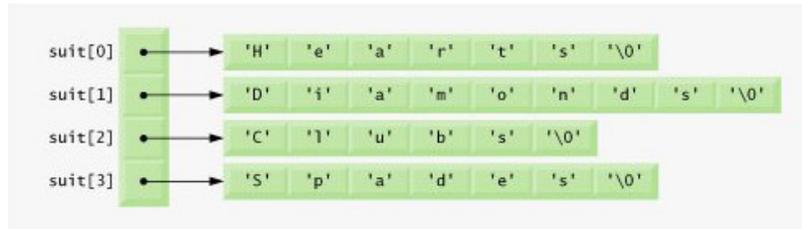
Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile **const** Kullanımı
- **sizeof** Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- **Pointer Dizileri**
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

Pointer Dizileri

- Pointer tabanlı string'ler (string array) yaygın kullanılmaktadır.

```
const char *suit[ 4 ] =  
{ "Hearts", "Diamonds", "Clubs", "Spades" };
```


45

Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- **Pointer Tabanlı String İşlemleri**

Pointer Tabanlı String İşlemleri

- C++ ile bir string karakter dizisi olarak tanımlanabilir.
- Bir string pointer ise karakter dizisi pointer'ı olarak tanımlanabilir.

```
char color[] = "blue";
const char *colorPtr = "blue";
char color[] = { 'b', 'l', 'u', 'e', '\0' };

word[20]
cin >> word;
cin >> setw( 20 ) >> word;

char sentence[ 80 ];
cin.getline( sentence, 80, '\n' );
cin.getline( sentence, 80 );
```

#include <cstring>

47

Pointer Tabanlı String İşlemleri

String fonksiyonları (<cstring> başlık dosyası include edilmelidir)

Function prototype	Function description
<code>char *strcpy(char *s1, const char *s2);</code>	Copies the string s2 into the character array s1. The value of s1 is returned.
<code>char *strncpy(char *s1, const char *s2, size_t n);</code>	Copies at most n characters of the string s2 into the character array s1. The value of s1 is returned.
<code>char *strcat(char *s1, const char *s2);</code>	Appends the string s2 to s1. The first character of s2 overwrites the terminating null character of s1. The value of s1 is returned.
<code>char *strncat(char *s1, const char *s2, size_t n);</code>	Appends at most n characters of string s2 to string s1. The first character of s2 overwrites the terminating null character of s1. The value of s1 is returned.

48

Pointer Tabanlı String İşlemleri

String fonksiyonları – devam

```
int strcmp( const char *s1, const char *s2 );
```

Compares the string `s1` with the string `s2`. The function returns a value of zero, less than zero (usually -1) or greater than zero (usually 1) if `s1` is equal to, less than or greater than `s2`, respectively.

```
int strncmp( const char *s1, const char *s2, size_t n );
```

Compares up to `n` characters of the string `s1` with the string `s2`. The function returns zero, less than zero or greater than zero if the `n`-character portion of `s1` is equal to, less than or greater than the corresponding `n`-character portion of `s2`, respectively.

```
char *strtok( char *s1, const char *s2 );
```

A sequence of calls to `strtok` breaks string `s1` into "tokens" logical pieces such as words in a line of text. The string is broken up based on the characters contained in string `s2`. For instance, if we were to break the string `"this:is:a:string"` into tokens based on the character `':'`, the resulting tokens would be `"this"`, `"is"`, `"a"` and `"string"`. Function `strtok` returns only one token at a time, however. The first call contains `s1` as the first argument, and subsequent calls to continue tokenizing the same string contain `NULL` as the first argument. A pointer to the current token is returned by each call. If there are no more tokens when the function is called, `NULL` is returned.

```
size_t strlen( const char *s );
```

Determines the length of string `s`. The number of characters preceding the terminating null character is returned.

49

Pointer Tabanlı String İşlemleri

`strcpy` ve `strncpy` ile string kopyalama

- `strcpy` fonksiyonu ikinci parametresini birinci parametresine kopyalar.
- `strncpy` fonksiyonu `strcpy` fonksiyonundan farklı olarak kopyalanacak uzunluğu belirler.
- `strncpy` fonksiyonunda üçüncü parametre değeri ikinci parametreden büyükse kalanlar null karakter ile doldurulur.

50

Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.31: fig08_31.cpp
2 // Using strcpy and strncpy.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototypes for strcpy and strncpy
8 using std::strcpy;
9 using std::strncpy;
10
11 int main()
12 {
13     char x[] = "Happy Birthday to You"; // string length 21
14     char y[ 25 ];
15     char z[ 15 ];
16
17     strcpy( y, x ); // copy contents of x into y
18
19     cout << "The string in array x is: " << x
20         << "\nThe string in array y is: " << y << '\n';
21
22     // copy first 14 characters of x into z
23     strncpy( z, x, 14 ); // does not copy null character
24     z[ 14 ] = '\0'; // append '\0' to z's contents
25
26     cout << "The string in array z is: " << z << endl;
27
28     system("PAUSE");
29     return 0; // indicates successful termination
30 } // end main
```


51

Pointer Tabanlı String İşlemleri

strcat ve strncpy ile string birleştirme

- **strcat** fonksiyonu ikinci parametresini birinci parametresine ekler.
- **strncpy** fonksiyonu **strcat** fonksiyonundan farklı olarak eklenecek uzunluğu belirler ve sonuca null karakter ekler.

52

Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.32: fig08_32.cpp
2 // Using strcat and strncat.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototypes for strcat and strncat
8 using std::strcat;
9 using std::strncat;
10
11 int main()
12 {
13     char s1[ 20 ] = "Happy "; // length 6
14     char s2[] = "New Year "; // length 9
15     char s3[ 40 ] = "";
16
17     cout << "s1 = " << s1 << "\ns2 = " << s2;
18
19     strcat( s1, s2 ); // concatenate s2 to s1 (length 15)
20
21     cout << "\n\nAfter strcat(s1, s2):\ns1 = " << s1 << "\ns2 = " << s2;
```

53

Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
22
23 // concatenate first 6 characters of s1 to s3
24 strncat( s3, s1, 6 ); // places '\0' after last character
25
26 cout << "\n\nAfter strncat(s3, s1, 6):\ns1 = " << s1
27     << "\ns3 = " << s3;
28
29 strcat( s3, s1 ); // concatenate s1 to s3
30 cout << "\n\nAfter strcat(s3, s1):\ns1 = " << s1
31     << "\ns3 = " << s3 << endl;
32
33 system("PAUSE");
34 return 0; // indicates successful termination
35 } // end main
36
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Docu
s1 = Happy
s2 = New Year
After strcat(s1, s2):
s1 = Happy New Year
s2 = New Year
After strncat(s3, s1, 6):
s1 = Happy New Year
s3 = Happy
After strcat(s3, s1):
s1 = Happy New Year
s3 = Happy Happy New Year
Press any key to continue . . .
```

54

Pointer Tabanlı String İşlemleri

strcmp ve **strncmp** ile string karşılaştırma

- **strcmp** fonksiyonu ikinci parametresini birinci parametresiyle karşılaştırır.
- Eğer iki parametre eşitse 0 döndürür.
- Eğer birinci parametre ikinciden küçükse negatif, ikinci birinciden küçükse pozitif değer döndürür.
- **strncmp** fonksiyonu **strcpy** fonksiyonundan farklı olarak karşılaştırılacak karakter sayısını belirler.
- İki string'ten birisinde null karakter görürse durur.

55

Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.33: fig08_33.cpp
2 // Using strcmp and strncmp.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <iomanip>
8 using std::setw;
9
10 #include <cstring> // prototypes for strcmp and strncmp
11 using std::strcmp;
12 using std::strncmp;
13
14 int main()
15 {
16     char *s1 = "Happy New Year";
17     char *s2 = "Happy New Year";
18     char *s3 = "Happy Holidays";
19 }
```

56

Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
20 cout << "s1 = " << s1 << "\ns2 = " << s2 << "\ns3 = " << s3
21     << "\n\nstrcmp(s1, s2) = " << setw( 2 ) << strcmp( s1, s2 )
22     << "\nstrcmp(s1, s3) = " << setw( 2 ) << strcmp( s1, s3 )
23     << "\nstrcmp(s3, s1) = " << setw( 2 ) << strcmp( s3, s1 );
24
25 cout << "\n\nstrncmp(s1, s3, 6) = " << setw( 2 )
26     << strncmp( s1, s3, 6 ) << "\nstrncmp(s1, s3, 7) = " << setw( 2 )
27     << strncmp( s1, s3, 7 ) << "\nstrncmp(s3, s1, 7) = " << setw( 2 )
28     << strncmp( s3, s1, 7 ) << endl;
29
30 system("PAUSE");
31 return 0; // indicates successful termination
32 } // end main
33
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Docum
s1 = Happy New Year
s2 = Happy New Year
s3 = Happy Holidays

strcmp(s1, s2) = 0
strcmp(s1, s3) = 1
strcmp(s3, s1) = -1

strncmp(s1, s3, 6) = 0
strncmp(s1, s3, 7) = 6
strncmp(s3, s1, 7) = -6
Press any key to continue . . .
```

57

Pointer Tabanlı String İşlemleri

strtok ile string parçalama

- **strtok** ile bir string girilen karaktere göre (delimiter) (;, space, /, ...) parçalara ayrılır.
- Ayırma için kullanılacak karakter ikinci parametre olarak verilir.

58

Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.34: fig08_34.cpp
2 // Using strtok.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototype for strtok
8 using std::strtok;
9
10 int main()
11 {
12     char sentence[] = "This is a sentence with 7 tokens";
13     char *tokenPtr;
14
15     cout << "The string to be tokenized is:\n" << sentence
16         << "\n\nThe tokens are:\n\n";
17     // begin tokenization of sentence
18     tokenPtr = strtok( sentence, " " );
19
20     // continue tokenizing sentence until tokenPtr becomes NULL
21     while ( tokenPtr != NULL )
22     {
23         cout << tokenPtr << '\n';
24         tokenPtr = strtok( NULL, " " ); // get next token
25     } // end while
26     cout << "\nAfter strtok, sentence = " << sentence << endl;
27     system("PAUSE");
28     return 0; // indicates successful termination
29 } // end main
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents
The string to be tokenized is:
This is a sentence with 7 tokens
The tokens are:
This
is
a
sentence
with
7
tokens
After strtok, sentence = This
Press any key to continue . . .
```

59

Pointer Tabanlı String İşlemleri

strlen ile string boyutunu belirleme

```
1 // Fig. 8.35: fig08_35.cpp
2 // Using strlen.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototype for strlen
8 using std::strlen;
9
10 int main()
11 {
12     char *string1 = "abcdefghijklmnopqrstuvwxyz";
13     char *string2 = "four";
14     char *string3 = "Boston";
15
16     cout << "The length of \"" << string1 << "\" is " << strlen( string1 )
17         << "\n\nThe length of \"" << string2 << "\" is " << strlen( string2 )
18         << "\n\nThe length of \"" << string3 << "\" is " << strlen( string3 )
19         << endl;
20
21     system("PAUSE");
22     return 0; // indicates successful termination
23 } // end main
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio
The length of "abcdefghijklmnopqrstuvwxyz" is 26
The length of "four" is 4
The length of "Boston" is 6
Press any key to continue . . .
```

60

Ödev

- İki boyutlu bir labirent programı yazınız. Ekran ilk açıldığında aşağıdaki örnekteki gibi olacaktır.

```
#####  
## ..... ## ..... ##  
.. ## .. ## .. ##### .. #  
##### .. ## ..... ##  
# ..... ##### #####  
# .. ##### ..... #  
# ..... # ..... ##### .. #  
### ..... ### # ..... ##  
# ..... ##. ##. # ..... x  
#####
```

- x karakteri ilk açıldığında giriş noktasında duracak ve kullanıcıdan gelen komutlarda dikey veya yatay iki yönde "." karakterleri üzerinde hareket edecektir.
- x karakterini hareket ettirmek için klavyedeki yön tuşları kullanılacaktır.

61

Ödev

- x karakteri çıkış noktasına ulaştığında "Tebrikler çıkışı buldunuz." mesajını ekrana yazarak yeni oyun isteyip istemediği sorulacaktır. 'E' girilirse yeni bir labirent oluşturulacaktır.
- **Labirent dikdörtgen şeklinde olacak ve her yeni oyun başlangıcında yatay ve dikey boyutu kullanıcıdan sorulacaktır.**
- **Labirenti rastgele oluşturacak bir fonksiyon yazılacaktır.**
- **Bu fonksiyon bir çıkış ile bir giriş oluşturacak ve bunların arasında en az bir yol oluşturacaktır.**
- Labirentin yatay ve dikey minimum uzunluğu 10 ve maksimum uzunluğu 50 karakter alınacaktır.

62